

9.4. ZMĚNY V LEGISLATIVNÍ ÚPRAVĚ EKOLOGICKÝCH DANÍ

K odstranění nejasností při aplikaci zákonů o ekologických daních by podle mého názoru mohlo přispět upřesnění některých ustanovení.

9.4.1. Dodání elektřiny operátoru trhu s elektřinou

Podle § 2 odst. 1 písm. b) části čtyřicáté sedmé zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, (dále jen „zákon o dani z elektřiny“) se operátor trhu s elektřinou pro účely zákona o dani z elektřiny považuje za dodavatele. Současně ustanovení § 12 zákona o dani z elektřiny stanoví, že může nabýt na daňovém území elektřinu bez daně, aniž by byl držitelem povolení k nabytí elektřiny bez daně.

V zákoně o dani z elektřiny je obecným ustanovením (§ 16) stanoven zákaz dodání elektřiny bez daně fyzické nebo právnické osobě, která není držitelem povolení k nabytí elektřiny bez daně. Při dodání elektřiny bez daně operátoru trhu s elektřinou je podle mého názoru třeba aplikovat speciální ustanovení zajišťující oprávnění tohoto operátora k nabytí elektřiny bez daně aniž by musel být držitelem povolení tak, jak vyplývá z ustanovení § 12 zákona o dani z elektřiny. Domnívám se, že při přípravě zákona se na takovou eventualitu zapomnělo, ač to měl zákonodárce nepochybně na mysli. Navrhovala bych proto doplnit do ustanovení § 16 odst. 2 zákona o dani z elektřiny toto znění: „*To neplatí pro dodání elektřiny bez daně operátoru trhu s elektřinou.*“ Při realizaci takového oprávnění operátora trhu s elektřinou nebude docházet k porušení zákazu stanoveného v § 16 zákona o dani z elektřiny a současně nebude vznikat povinnost daň přiznat a zaplatit.

9.4.2. Vystavování daňového dokladu při dodání

Pokud dodavatel, který nabyl pevná paliva bez daně od jiného dodavatele, dodá jakékoliv množství pevných paliv konečnému spotřebiteli, je povinen vystavit daňový doklad. Daňový doklad musí v souladu s ustanovením § 17 zákona o dani z pevných paliv dodavatel vystavit do 15 dnů ode dne jejího dodání konečnému spotřebiteli. Daňový doklad musí obsahovat údaje podle ustanovení § 17 odst. 2 písm a) až h) zákona o dani z pevných paliv. Mezi náležitosti daňového dokladu patří identifikační údaje o konečném spotřebiteli. Za identifikační údaje se považují údaje uvedené v ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o dani z pevných paliv, tj. obchodní firma nebo název, sídlo a DIČ, jedná-li se o právnickou osobu; jméno a příjmení, popř. obchodní firma, adresa místa pobytu a DIČ, bylo-li přiděleno, jedná-li se o fyzickou osobu. Povinnost uvést na daňovém dokladu identifikační údaje konečného spotřebitele je povinností dodavatele a je v podstatě na dodavateli, jak tyto údaje

zjistí, aby splnil povinnost stanovenou zákonem. Tato povinnost platí i pro ostatní energetické produkty.

Zastávám názor, že zejména u daně z pevných paliv může být povinnost uvádět všechny identifikační údaje konečného spotřebitele u jakéhokoliv množství pro dodavatele zbytečně zatěžující. Je pochopitelné, že u dokladu o prodeji, který je vystavován při dodání pevných paliv bez daně jinému dodavateli, jsou takové náležitosti zcela nezbytné. V případě daňového dokladu, kdy se jedná o dodání konečnému spotřebiteli a za cenu včetně daně, je však taková povinnost přehnaná a nadbytečná. V praxi je například běžné bezúplatné dodání pevných paliv konečnému spotřebiteli v podobě vzorků na různých výstavách či veletrzích. V takovém případě se dodavatel stane podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) zákona o dani z pevných paliv plátcem daně, kterému vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit. Současně mu vzniká povinnost uvést i identifikační údaje konečného spotřebitele a to i na sebemenší množství dodaných pevných paliv. To může vést při styku se zákazníky k absurdním situacím.

Navrhuji proto, aby v takovém případě byl vystavován pouze doklad obdobný zjednodušenému daňovému dokladu vystavovanému podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve kterém nejsou uváděny identifikační údaje konečného spotřebitele.

10. ZÁVĚR

Zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, došlo ke sjednocení správy spotřebních daní s předpisy Evropské unie. Zákon zcela změnil správu spotřebních daní, zavedl do daňového práva nové dosud nepoužívané pojmy a postupy, které si vyžádaly nové principy uplatňované ve zdaňování vybraných výrobků plynoucích z našeho členství v Evropské unii (volný pohyb zboží v rámci jednotného trhu EU, zdaňování výrobků v zemi spotřeby a ne výroby).

Zákon od nabytí účinnosti prošel řadou novelizací, které byly způsobeny zejména změnami sazeb spotřebních daní, upřesněním postupů, které sebou přinesla nová správa těchto daní, a především odstraněním možností daňových úniků v této oblasti. Podle mého názoru je třeba si uvědomit, že problematika spotřebních daní je bezprostředně spojena s působením lobbyistických skupin působících jak v České republice, tak na úrovni Evropské unie.

Nepřímé daně a tedy i daně spotřební a ekologické budou mít stále větší podíl na příjmech státního rozpočtu. V České republice se podíl těchto daní zvyšuje a bude zvyšovat i proto, že se k tomu zavázala při vstupu do Evropské unie.

S účinností od 1.1.2008 byly v České republice zavedeny tzv. ekologické daně, mezi které patří daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv a daň z elektřiny. Zavedení těchto daní